

TWEELUIK

***TWEE
TELEVISIEFILM
SCENARIO'S***

TWEELUIK

TWEE TELEVISIEFILM SCENARIO'S

Rob Vugts

Eerste druk © 2026 Rob Vugts

Foto cover:

'Het afscheid'

Constant Permeke

(1948)

Museum Mu.ZEE, Oostende / België

Provinciaal Museum Constant Permeke, Jabbeke / België

© Art in Flanders VZW, foto: Cedric Verhelst

ISBN: 9789465469850

Deze uitgave kwam tot stand i.s.m.

Brave New Books, Amsterdam / Rotterdam

 BRAVE NEW BOOKS

www.robvugts.jouwweb.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Een speciaal dankwoord van de auteur gaat uit naar:

Pim Vosmaer, 's-Gravenhage

INHOUDSOPGAVE:

Het geheim van de viool

Pagina 7-72

Passacaglia

Pagina 75-145

HET GEHEIM VAN DE VIOOL

SCENARIO VOOR TELEVISIEFILM

© Rob Vugts 2022

Screentime: 60 minuten

Dramatis personæ:

Joachim

Zijn ex-vrouw

Julia

Vader van Joachim

Moeder van Joachim

Dochter van Joachim

Joachim als achtjarige

HET GEHEIM VAN DE VIOOL

Na het verdriet over en het gemis van zijn onlangs overleden vader, wacht zoon Joachim (thans ouderloos) een emotionele en lastige taak: het ontruimen van het ouderlijk huis. Aan alles wat hij er aantreft, kleeft een herinnering: de foto's, de documenten, de schetsen en de vioolbouwerattributen van zijn vader (die een gevierde strijkinstrumentmaker was).

Joachim, gescheiden en vader van een dochtertje, roept bij het ontruimen van het huis de hulp in van zijn jeugdvriendin Julia die hij sinds lange tijd uit het oog verloren was. Zij, inmiddels ook ouderloos, weet hoe het is om ouders te moeten missen en wat er allemaal in Joachim omgaat. In een lange avond, een eindeloze nacht en ochtend, die Joachim en Julia in het naargeestige sterfhuis doorbrengen, ontspinnen zich hun levens, hun verlangens en teleurstellingen, hun idealen en ontgoochelingen.

Maar bovendien stuiten ze op een zorgvuldig afgesloten kluisje. Bij die vondst ontstaat het sterke vermoeden dat Joachims vader hierin misschien wel de geheime bouwtekeningen bewaard kan hebben van de allermooiste viool die hij eens maakte.

Weten Joachim en Julia de sleutelcode te breken en het kluisje te openen? En, wat gaan ze erin aantreffen? Welk geheim zal zich aan hen openbaren?

HET GEHEIM VAN DE VIOOL

SCENE 1

INT. HAL MORTUARIUM, MIDDAG

BEELDVULLEND spelen de vingers van een kinderhandje met de felle, overstralende zonnestralen die door een vensterraam naar binnen twinkelen. Achter het vensterglas buiten staat een berkenboom. De kale herfstige takken daarvan lijken, evenals de vingers van het kinderhandje, met het laagstaande najaarse zonlicht te spelen. Afwisselend licht- en schaduwspel vibreren hierdoor op het gezichtje van het kind.

Het kind is een MEISJE van vier jaar (gekleed in een zwart fluwelen jurkje dat aan hals en mouwen met wit kant is afgezet). Ze draagt het lange blonde haar in vlechtjes opgestoken. Ze zit op een stoel, in een rijtje van geschakelde stoelen als van een wachtkamer. Aan weerszijden van het venster hangen (geopende) stroken grijze velours gordijnen.

Het MEISJE eet een plakje cake vanaf een schoteltje dat op haar schoot ligt. Haar beentjes laat ze bungelen en schommelen, haar voetjes kunnen niet bij de grond. Het kind tuurt almaar naar buiten.

JOACHIM: (*OFF SCREEN*)

Wil je niet komen kijken?

Een jong ogende man van begin dertig, gekleed in een lange zwartwollen jas, blijkt bij het kind te staan. Hij draagt luxe lederen zwarte handschoenen. Zijn gitzwart haar is gestyled met Brylcreem. Hij knielt bij haar neer.

JOACHIM:

Het is de allerlaatste keer dat
je opa kunt zien.

Het MEISJE kijkt hem aan. Ze zwijgt, schudt dan resoluut "nee" en kijkt weer naar buiten. Ze speelt opnieuw met het zonlicht. JOACHIM kust het MEISJE bovenop het hoofdhaar en streelt met zijn wang haar wang terwijl ook zijn blik nu naar buiten is gericht. Het licht- en schaduwspel van de berkenboomtakken valt op hun beider gelaat.

Vanachter JOACHIM en het kind nadert een JONGE VROUW. Ook haar leeftijd is, overeenkomstig die van JOACHIM, begin dertig. Evenals JOACHIM en het MEISJE draagt ook zij rouwkleding: een antracietgrijze lange mantel en lichtgrijze nappalederen handschoenen. JOACHIM wordt haar naderen gewaar.

JONGE VROUW: *(tegen het kind)*

Ga je weer met mamma mee? *(Dan,
na korte pauze tegen JOACHIM)*
Gaat 't, Joachim?

JOACHIM knikt. Hij staat op en loopt dan aarzelend, via een brede opening in een opengeschoven grijze harmonicawand, een aangrenzend vertrek binnen.

SCENE 2

INT. ROUWKAMER MORTUARIUM, MIDDAG

Er branden enkele kaarsen. Er staat een doodskist. Het deksel ervan is verwijderd. Slechts de satijnwitte geplisseerde binnenvoering is zichtbaar, de opgebaarde overledene echter niet.

JOACHIM nadert. Vlakbij de kist blijft hij staan. Hij kijkt langdurig. Een wonderlijke menging van verdriet, huiver en fascinatie.

Ver in de achtergrond is vervolgens opnieuw de JONGE VROUW te zien, nu met het MEISJE inmiddels opgetild in de armen.

JOACHIM reikt met enige aarzeling zijn hand in de richting van de kist. Daar nadert in CLOSE UP zijn hand de gevouwen handen van de opgebaarde overledene (die overigens verder nog steeds niet zichtbaar is). Twee gouden trouwringen draagt de gestorvene om zijn linker ringvinger. De gerimpelde huid van de dodemanshanden is purperbleek, gestold, pezig als van een foetus.

JOACHIMS hand omklemmt de beide handen, innig, ferm, ten afscheid.

FILMMUZIEK zet in.

(Sonate in d mineur K.32 van Domenico Scarlatti).

FADE NAAR ZWART

OPENINGSTITELS

SCENE 3

INT. JOACHIMS APPARTEMENT, AVOND

BEELDVULLEND is een afgescheurd stuk blanco schrijfpapier te zien. Daarop staat slechts de aanhef van een brief geschreven: "Oudejaarsavond, 31 december 1999." Er ligt een enveloppe. Een postzegel ter waarde van Fl. 0,80 cent. Een vulpen. JOACHIMS hand verschijnt in CLOSE UP. In vlugschrift schrijft deze nu met de vulpen onder het brievenhoofd: "Lieve..."

De hand stopt een poos met schrijven. Ietwat onzeker, lang wachtend. Dan vervolgt het handschrift met: "...onvergetelijke Julia. Mijn vader is afgelopen herfst onverwacht..."

Abrupt stopt het schrijven. Er klinkt luidruchtig vuurwerkgeknal. Kleurige flitsen van uiteen spetterende vuurpijlen spatten felverlichte reflecties over het schrijfpapier.

De hand zet de vulpenpunt terug aan op het geschepte briefpapier, maar komt niet tot verder schrijven. Het gevlokte generfde papier zuigt in een uitdijende vlek de zwarte inkt uit de vulpen in zich op.

SCENE 4

EXT. LANDSCHAP, LATE MIDDAG

Een grijze Volga-oldtimer auto rijdt door een wijds en somber polderlandschap. Invallende schemer. Grasland. Gesmolten sneeuwrestanten. Een vlucht ganzen scheert door de ijle vorstlucht. Regen. Snijdende wind. Ondergaande winterzon.

SCENE 5

EXT. VADERS HUIS, LATE MIDDAG

De auto komt aan bij een verlaten dijkhuisje met een belendende lichtbaak. Het huisje ligt aan een kleine haven. Houten stormbrekers spietsen de onstuimige golfslag. Een schuin tegen de westenwind in hangend houten tuinhek, zoals bij veeroosters, klappert in de wind. Bovenop de lichtbaak zwaait een nog maar net ontstoken lamp haar ronddraaiende vuurtorenlicht door de winterse late middagschemer.

De auto komt tot stilstand, de motor wordt uitgezet, de koplampen doven. JOACHIM stapt uit de oldtimer en loopt, met een grote gevulde weekendtas in de hand, naar het huis.

CLOSE UP van een sleutelbos in JOACHIMS hand. Enkele sleutels ervan worden in het slot van de voordeur uitgetest. Tevergeefs. Eerst de derde sleutel blijkt de juiste, en het deurslot opent.

JOACHIM moet schoudergewijs de voordeur openstoten omdat deze van binnenzijde stagneert vanwege een fikse hoeveelheid post en kranten die zich daar op de deurmat onder de brievenbusklep blijkt te hebben opgestapeld.

SCENE 6

INT. HALLETJE VADERS HUIS, LATE MIDDAG

JOACHIM haalt een zwart bakelieten wandtuimelschakelaar om. Een peerlampje in het halletje gaat branden. Het schijnsel ervan is zwak. JOACHIM schikt de post en de kranten ordentelijk bij elkaar en legt deze op een gammel gangkastje. Hij hangt zijn winterjack op aan de muurkapstok.

SCENE 7

INT. WOONVERTREK VADERS HUIS, LATE MIDDAG

JOACHIM komt binnen in een chaotisch woonvertrek dat tevens als atelier blijkt te zijn ingericht. Er staat een piano, daarbovenop liggen vellen partituur. Verder staat er een geschraagde tafel met twee hoge krukken en een oude fauteuil bekleed met vaal okerkleurig afgesleten fluweel. Allerlei houtbewerkinggereedschappen liggen op en bij een werkbank. Vioolbouwerattributen. Klankkastmallen. Ahornhout. Ebbenhout. Zaagsel, spaanders, geschaafde houtkrullen. Maar bovenal domineren diverse strijkinstrumenten in verschillende stadia van vervaardiging op een welhaast mysterieuze wijze het interieur, als waren het

schimmen. Ook staat er een koffergrammofoon met 78-toerenplaten.

Aan een muurspijkertje hangt een kalender omgeslagen op de maand oktober 1999. Instrumentenbouwtekeningen en vergeelde foto's hangen met punaises opgeprikt aan de wand. Op een nog niet vergeelde foto is een wat oudere man zichtbaar, halverwege de zeventig jaar oud, gekleed in een stofjas, werkend in zijn atelier. Zijn handen snijden met een guts de f-gaten in het bovenblad van een viool. Om zijn linker ringvinger draagt hij twee gouden trouwringen. Andere (sepiakleurige) foto's tonen diezelfde man, poserend voor het Amsterdamse Concertgebouw en op het treinperron van het Italiaanse Cremona.

Met een zachte bezem veegt JOACHIM de vloer aan. Met het bijeengeveegd afvalhout, enkele houtblokken en een oude krant ontsteekt hij vervolgens de zwarte gietijzeren houtkachel van het woonvertrek annex atelier. Vanachter het micaglazene ruitje van het kacheldeurtje begint het vuur mild te snorren en te ronken.

SCENE 8

EXT. POLDERWEG BIJ VADERS HUIS, AVOND

Een verlaten polderweg. Een bushalte. Een scheefstaande zinken paal met een vertrek-tijdenstatus. Stormwind en slagregens. In de verte staat het dijkhuisje van JOACHIMS VADER. Het ronddraaiende zoeklicht van de vuurbaak scheert in trage lichtbanen door de donkerte en wordt weerspiegeld in de regenplassen op het onregelmatige asfalt.

Een oude streekbus komt aanrijden en houdt halt. JULIA, een jonge vrouw van begin dertig jaar, gekleed in spijkerbroek en gele zuidwesterjas met capuchon, stapt uit. Een

rugzak hangt half over haar schouder. De bus vervolgt zijn weg. JULIA loopt in de richting van het huis.

SCENE 9

INT. HALLETJE VADERS HUIS, AVOND

JOACHIM opent de buitendeur. Daar staat, koud en natgeregend, JULIA. Een zwijgende omhelzing volgt.

JULIA:

Ik wist het niet, anders was ik wel eerder...

Ze maakt haar zin niet af en verontschuldigt zich non-verbaal.

JOACHIM:

Het is mij ontschoten. Zo gaat dat met rouwpost.

JULIA: (*taxerend*)

En nu dacht je aan mij?

JOACHIM:

Goed dat je er bent, Julia.

SCENE 10

INT. WOONVERTREK VADERS HUIS, AVOND

JULIA warmt zich aan het kachelvuur. JOACHIM geeft haar een badstof handdoek, waarmee ze haar natte gezicht en haar verregende haren kan afdrogen. Hij reikt haar vervolgens een mok koffie aan. Zij neemt deze aan en maakt daarbij een subtiel afwijzend gebaar: ze drinkt 'm zwart en neemt een slok.

JULIA:

Waar is je dochter nu?